

12. august 2016

EM 2016/107

I henhold til § 33 i Inatsisartuts forretningsorden fremsætter jeg følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut til FM2017 pålægges at udarbejde en redegørelse med tiltag til, at udvikle en mere familievenlig arbejdsmarkedspolitik.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Befolkningstallet i vores land har i de seneste år været faldende. Det er en bekymrende udvikling. Samtidig ændrer demografien sig kraftigt over de kommende årtier. Der bliver flere ældre og færre i den arbejdsdygtige alder. Det betyder, at der er færre hænder og hjerner til at sikre skatteindtægter til opretholdelse af velfærdssamfundet, mens der bliver flere munde at mætte, flere at forsørge.

Som samfund skal vi derfor sikre, at det bliver nemmere og mere attraktivt, at have børn, også selvom man er på arbejdsmarkedet. Det er ingen hemmelighed, at barselsforholdene i Grønland er noget ringere end i andre nordiske lande og for mange faggrupper er det svært at opretholde en indtægt som kan sikre en tryk opvækst for børnene, hvis man får mange børn. Det skal vi have ændret.

Derfor foreslår vi fra Inuit Ataqatigiit, at Naalakkersuisut pålægges at lave en redegørelse med særligt fokus på, hvor vi sætter ind på arbejdsmarkedsforholdene så disse forhold i stedet for at være til hinder for, at flere får børn, sikrer et større incitament til at få flere børn. I dette arbejde skal arbejdsmarkedets parters ret til forhandling om løn- og arbejdsforhold naturligvis respekteres. Vi vil understrege, at formålet med forslaget ikke er at fratage arbejdsmarkedets parters ret til frie forhandlinger, men at sikre, at vi som samfund tager stilling til, hvilket slags arbejdsmarked vi ønsker for kommende børnefamilier og for samfundet generelt. Det handler om at have en klar familiepolitik.

I dette er barselsforhold et helt centralt element. Redegørelsen skal afdække, hvordan barselsforholdene kan forbedres, både for offentligt ansatte og for ansatte på det private arbejdsmarked. Inuit Ataqatigiit har tidligere foreslået oprettelsen af en barselsfond. Vi har bidt mærke i, at arbejdsmarkedets parter var positive over for dette forslag. Vi ønsker, at en eventuel barselsfond og andre muligheder for bedre barselsforhold, herunder bedre barselsforhold for fædre, skal være en del af de emner som afdækkes i redegørelsen.

Samfundet har brug for stærke familier og for flere børn, som vokser op under trygge og stabile forhold. Derfor skal redegørelsen også se på, hvad der skal gøres i forhold til at sikre, at forældre har et større incitament til at få børn, også selvom de har travle jobs på

arbejdsmarkedet. Hvilke ting kan være til hinder for, at familier udvides, eller for at mor eller far tager et job? Disse emner skal søges afdækket i redegørelsen.

Også behovet for et øget antal familievenlige kollegier ønsket afdækket, så forældre i praktik og på lærlingepladser har plads til familien under forløbet. Her overlapper indsatsen selvfølgelig med uddannelsesområdet, men mange unge familier begynder netop at få børn under deres uddannelse eller i starten af deres karrierer på arbejdsmarkedet og det skal der være plads til.

Vi ønsker også at det afdækkes, hvad der kan gøres i kommunalt regi for at sikre bedre familieforhold. Hvor skal der sættes ind i forhold til daginstitutioner og manglen på institutionspladser? Vil det hjælpe at arbejde for udvidede åbningstider i nogle daginstitutioner for de forældre som har skæve arbejdstider? Findes der tilbud nok til unge, nybagte forældre for rådgivning og i den første tid, også om at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen? På baggrund af redegørelsen mener Inuit Ataqatigiit, at Naalakkersuisut skal indbyde arbejdsmarkedets parter samt kommunerne til dialog om håndgribelige tiltag på området.

Inuit Ataqatigiit ser frem til debatten om dette forslag. Vi håber, at hele samfundet, ikke kun Inatsisartut, vil debattere emnet. Det er et spørgsmål som berører os alle, og vi bør alle arbejde for at det at få børn er en reel mulighed for unge par og forældre, også selvom de er på arbejdsmarkedet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er estimeret, at udarbejdelsen af udkast til redegørelsen vil medføre udgifter til et halvt AC-årsværk på ca. 250.000kr.

Konsekvenser for det private og administrative område

Redegørelsen i sig selv forventes ikke i første omgang at have konsekvenser.

Konsekvenser for samfundet administrativt

Redegørelsen i sig selv forventes ikke i første omgang at have konsekvenser.